

La figura del retratista, tan present als films nord-americans, serà l'única que es trobarà a faltar al judici que a partir de dilluns 12 de desembre determinarà la innocència o culpabilitat de Francisco Camps, ex-president valencià encausat en la branca del *cas Gürtel* coneguda com a *cas dels vestits* per un presumpte delictes de suborn passiu impropri. La resta d'elements hi seran presents i a ulls de tothom, atès que els mitjans de comunicació hi assistiran, amb càmeres incloses. Ben mirat, doncs, tampoc no calia el retratista.

Les instantànies i els vídeos reproduiran el posat histriònic de Camps amb més versemblança que no ho hauria fet un dibuixant. Perquè ningú no dubta que un somriure d'orella a orella omplirà la seua cara en accedir al Tribunal Superior de Justícia valencià (TSJCV), tal com ja va succeir 937 dies abans, el 20 de maig del 2009, i com succeiria sempre que Camps trepitjara la sala. S'ha fet un fart d'insistir que anar-hi el fa sentir "molt feliç", perquè és allà on pot deixar anar les "ganes boges d'explicar-ho tot" –"que és no res"– que cova de fa massa temps.

"Som els millors", va emfasitzar al seu discurs de comiat com a president, pronunciat la vesprada del 20 de juliol passat, dia que, al matí, el seu advocat havia trucat al TSJCV per a informar que el cap del Consell reconeixeria la culpabilitat i signaria la sentència condemnatòria corresponent, que comportava una multa de 49.500 euros.

Una exclamació vitalista, la de Camps, que s'adiu perfectament a l'espectacle político-jurídico-mediàtic que s'inaugurarà dilluns vinent i que s'allargarà dues setmanes, durant les quals en serà el protagonista principal. Tal com va deixar dit, "som els millors", i és que enlloc més no s'ha organitzat mai una vista oral d'aquestes característiques.

Aquest sí que és un gran esdeveniment, i no la Global Champions Tour d'hípica que cada any aplegava a la Ciutat de les Arts i les Ciències les joves aristòcrates Carlota Casiraghi, Athina Onassis, Marta Ortega i companyia. De València i els valencians, se'n parlarà molt més gràcies al macrojudici de l'ex-president que no a elles i els seus cavalls.

L'atenció que suscita una vista com aquesta encara es multiplica pel fet que serà la primera ocasió en què un jurat popular absoldrà o condemnarà una per-

Juan Climent, magistrat de la sala civil i penal del Tribunal Superior de Justícia valencià, conduirà la

Nou homes sense pietat?

Francisco Camps seurà dilluns vinent al banc dels acusats, com a encausat en el 'cas dels vestits', que va fer-lo dimitir de president valencià i que ara –si abans no n'admet la culpabilitat– li farà protagonitzar una vista molt mediàtica per què desfilaran més de cent testimonis. Dictarà sentència un tribunal popular integrat per nou membres.

sonalitat de tal rellevància pública. La sala civil i penal del TSJCV tampoc no havia acollit mai un presumpte culpable tan reputat: de fet, com a màxim dirigent valencià que ha estat, Camps ostenta el títol de Molt Honorable.

Amb tot, la mudança del Palau de la Generalitat al Palau de Justícia és simptomàtica dels canvis que ha experimentat la seua vida. En accedir per segona vegada a l'alt tribunal valencià, Camps posarà la seua dignitat a l'abast dels nou membres del jurat popular.

Els decidiran si va ser subornat durant l'exercici del poder, per bé que una resposta afirmativa no li faria perdre el seu estatus. Dimecres de la setmana passada el Partit Popular tombava a les Corts una proposició de llei de Compromís que instava la Generalitat a retirar als ex-presidents condemnats per corrupció els privilegis a què tenen dret. Per tant, Camps no perdrà la plaça al Consell Jurídic Consultiu, que té garantida almenys fins l'any 2026 i que li reporta un mínim de 57.000 euros anuals, a més de despatx privat, xofer i dos assistents personals.

vista que decidirà si Camps és culpable. Un jurat popular de nou membres en tindrà la resposta.

Qui gosarà acompanyar-lo a declarar dilluns vinent és, a hores d'ara, un dels grans enigmes de la jornada. A la visita del 2009 van escortar-lo l'alcalde de València, Rita Barberà, i els tres vice-presidents del seu executiu: Vicente Rambla, Gerardo Camps i Juan Cotino. Costa d'imaginar un pelegrinatge tan majestuós aquesta vegada, sobretot perquè hi ha ben poc a guanyar i molt a perdre. Desposseït del càrrec presidencial i amb un successor –Alberto Fabra– que no s'està de marcar-hi distàncies, anar en processó rere Camps sembla la versió casolana de l'harakiri japonès o de la santa companya gallega.

Un cop travesse la imponent porta de fusta de set metres d'altura que dona accés a l'alt tribunal valencià, a l'ex-president se li regirarà l'estómac. No ho podrà pas evitar, i no sols pel rebombori mediàtic que la imatge provocarà, sinó també perquè tot plegat li semblarà una conxorxa contra seu. Li donaran la benvinguda la guàrdia civil i el treballador de torn de l'empresa de seguretat privada Ceca –uniformat amb un color marró que recorda el que abans feia servir la policia espanyola–, els quals fan passar els visitants per l'arc de seguretat preceptiu, flanquejat a l'esquerra per un suro amb cartells propagandístics dels sindicats UGT i CCOO i a la dreta per una placa envellida que diu “Alta riada

14 octubre 1957”. Serà aleshores que Camps s'adonarà que l'aigua li arriba fins al coll.

La primera sala a mà dreta que veurà després pertany al Consell Valencià dels Col·legis d'Advocats, un òrgan de què és membre com a lletrat en exercici. Abans de l'estiu va renovar el seu carnet professional, cosa que ara li permetria de defensar-se tot sol i de no seure al banc dels acusats. Un fet que en principi caldria descartar, encara que uns altres encausats de renom –com ara Mario Conde– sí que hi han recorregut.

Tot seguit, l'encausat enfilirà l'escala central i, al replanell que hi ha abans d'arribar a la primera planta, una vidriera gegant amb l'efigie de la dona de la balança amb els ulls embenats li recordarà que la justícia no diferencia entre els acusats: tant fa que hom haja presidit la Generalitat o que únicament haja treballat de caixer a Mercadona.

Com serà el judici? A les 10 hores del matí de dilluns 12 de desembre començarà a determinar-se la composició del jurat, al qual acudirán 30 dels 36 membres que un sorteig –fet amb un bingo de joguina– va designar tot just un mes i mig abans del judici. Entre la llista de possibles integrants que cada dos anys se selecciona aleatòriament del cens electoral, van resultar-ne escollits vint homes i

setze dones, trenta dels quals hauran de presentar-se a la seu del TSJCV el dia en qüestió. Els altres sis han al·legat davant les quatre parts personades a la causa –el ministeri fiscal, l'acusació particular (el PSPV-PSOE), la defensa de Camps i la de Ricardo Costa, l'altre encausat que també serà jutjat– motius suficients per a renunciar-hi. Tres superaven els 65 anys i en van tenir prou de treure de la butxaca el document d'identitat que en donava fe; i a la vista d'excuses, celebrada dimecres de la setmana passada, dos més van poder demostrar que pateixen una malaltia greu i una jove va comunicar que està embarassada. Cap dels 36 seleccionats en primera instància no reunia les causes d'incompatibilitat –ser president, ministre, conseller, diputat, lletrat dels òrgans constitucionals, policia, funcionari d'institucions penitenciàries...– que recull la llei del jurat.

La majoria de la trentena d'aspirants que sí que són en condicions d'esdevenir-ne membres conversaran dilluns, un per un, amb les quatre parts allhora. Aquestes els faran preguntes sota l'estricta supervisió del magistrat de la sala civil i penal que presidirà la vista, Juan Climent. L'acusació pot rebutjar quatre noms, i la defensa, quatre més. Els advocats de Camps i de Costa hauran de consensuar els seus; si no ho fan, cadascú només en podrà recusar dos.

Un cop onze aspirants hagen estat entrevistats i no hagen estat discriminats per alguna de les parts, la resta se'n tornarà cap a casa. El jurat haurà quedat conformat i tan sols caldrà decidir –per sorteig, també– els nou titulars i els dos suplents.

El temps que consumirà la confecció del jurat és una altra incògnita. Habitualment, les entrevistes duren de dues hores a dues hores i mitja perquè les parts no acostumen a efectuar més de deu preguntes a cada aspirant. En aquest cas, però, és probable que l'interrogatori s'allargue força més estona, atesa la notorietat dels presumptes culpables i el seu perfil polític. Fonts consultades per EL TEMPS apunten la probabilitat que aquest tràmit ocupe tot el matí del dia 12.

Per bé que no hi ha prevista cap activitat vespertina, el judici com a tal s'iniciarà aquell mateix dia, a l'hora que siga. El secretari llegirà els escrits escaients i el magistrat instarà les parts a exposar les seues al·legacions. És probable que,

Més de cent testimonis visitaran el TSJCV. Els més destacats són Álvaro Pérez –dalt, a l'esquerra, era gerent d'Orange Market–, el sastre José Tomás –al seu costat–, l'ex-secretari d'organització del PP gallec Pablo Crespo –a sota, a l'esquerra– i Francisco Correa –al costat–, caps de la trama Gürtel.

en aquest punt, la defensa de Camps reclame l'elaboració de noves proves, una petició reiterada durant tot el procés que ha aconseguit dilatar-lo molt, encara que el jutge Climent les ha denegades de manera sistemàtica. Siga com siga, doncs, els dos acusats prestaran declaració en audiència pública dilluns mateix, segurament a la tarda.

La citació d'un centenar de testimonis obliga a ser curosos amb els temps de la vista. L'experiència del magistrat Climent és una garantia, però. N'hi ha que arribaran de fora i que no poden retardar la seua compareixença, alguns dels quals per motius obvis: per exemple, Francisco Correa, cap de la trama Gürtel, és empresonat a Soto del Real (Madrid) i el jutge del TSJ madrileny Antonio Pedreira n'ha explicat el risc de fuga. Hi acudirà dins un furgó de la guàrdia civil i només podrà ser desemmanillat un cop haja entrat a la sala de vistes.

S'entén que Francisco Camps no farà

cap al TSJCV fins que el tribunal no s'haja constituït plenament. El dubte és si romandrà present a tot el judici, que ben bé podria allargar-se deu dies, o si optarà per confiar tota la defensa al seu prestigiós advocat penalista, Javier Boix. En cas que hi siga físicament, una possibilitat molt factible atenent que és en joc el seu orgull personal, Camps seurà al costat de Boix i podrà intercanviar-hi parers. Això li permetrà de no ser captat al costat de Correa o d'un Álvaro Pérez –àlies *el Bigotes*, *Alvarito* per ell– a qui deia "amiguito del alma" en un dels enregistraments interceptats per la policia, els quals seran reproduïts a l'audiència pública. Les converses privades de la família Camps Bas amb el gerent d'Orange Market se sentiran, per fi, de viva veu; no caldrà recórrer a les transcripcions ni a la interpretació mitjançant locutors.

El senyal de vídeo, el subministrarà l'agència EFE, que també serà l'encarregada de facilitar les fotografies del

judici; la imatge dels membres del jurat restarà protegida per desig exprés del magistrat Climent. La resta de periodistes gràfics tan sols podran accedir-hi al principi de cada jornada i de manera breu. Els redactors, de la seua banda, hauran de decidir de ser a la sala –un per cada mitjà, atès que només hi caben un centenar de persones i s'espera l'assistència de públic favorable a Camps– sense poder parlar, o bé seguir la vista a través d'una àrea de premsa habilitada al costat de la sala on hi haurà el judici. Les acreditacions s'amunteguen a la taula del departament de premsa del TSJCV, que no sols n'ha rebudes del País Valencià, Catalunya o Madrid, sinó fins i tot de Galícia i Melilla. "És com organitzar un casament", explica una de les responsables.

Fins el dia 19, les declaracions.

El calendari fixat pel magistrat Climent condensa les declaracions dels acusats i del centenar de testimonis fins divendres 16. Dissabte 17 podria decretar-se com a dia hàbil en cas que aleshores encara no haja conclòs aquesta part del judici. Climent ha assenyalat dilluns 19 com la data perquè declaren els perits, i no vol cap alteració en aquest sentit.

Pren una importància especial què diran els altres dos encausats, i ja condemnats, Víctor Campos i Rafael Betoret, que el frenètic 20 de juliol van signar la conformitat amb la pena després de consensuar-ho amb Camps i Costa. Els dos últims se'n van desdir *in extremis*, però, deixant nus l'ex-vicepresident valencià Campos i qui fou cap de gabinet de la Conselleria de Turisme. Tots dos han abonat la multa que els va imposar el magistrat –la més alta demanada per l'acusació particular– i Betoret ha retornat les peces de roba amb què fou obsequiat per tal de rebaixar-ne l'import. El jutge ara no sap què fer-ne, d'aquests regals, ja que, de precedents, no n'hi ha.

Com que Campos i Betoret han reconegut que van ser subornats per Álvaro Pérez i per la condició de testimoni han de dir la veritat, és plausible que ho ratifiquen alhora que afirmen desconèixer si Camps i Costa també van resultar obsequiats per la trama.

Un cop acabat el torn de les declaracions, arribarà l'hora d'aportar les proves documentals –si les parts es limiten a fer-ne còpies i repartir-les als membres

Ricardo Costa –ex-secretari general del PPCV, a la imatge de l'esquerra– serà jutjat conjuntament amb Camps. **Rafael Betoret** –al centre– i l'ex-vicepresident valencià **Victor Campos** –a la dreta– ja han reconegut la culpabilitat, han estat condemnats i participaran a la vista com a testimonis.

del jurat s'estalviaran un dia, al contrari de si decideixen de fer-ne una exposició primmirada– i de sentir els informes definitius que redactaran les dues defenses, el ministeri públic i Virgilio Latorre, el lletrat que representa el PSPV.

L'objecte del veredict. Els components del jurat no resoldran amb un simple monosíl·lab si els dos encausats són innocents o culpables, ni de bon tros. De fet, aquesta pregunta només serà la darrera de les que cadascun d'ells haurà de respondre una volta el magistrat president de la causa haja matisat l'objecte del veredict. Què és això, exactament?

Segons que marca la llei del tribunal popular, Climent “haurà d'explicar, en paràgrafs separats i numerats, els fets al·legats per les parts i que el jurat ha de declarar provats o no, tot diferenciant els que siguin contraris a l'acusat i els que li siguin favorables”. El jutge “no pot incloure en un mateix paràgraf fets favorables i desfavorables ni barrejar fets

susceptibles de ser considerats provats amb uns altres que no”. Així, “haurà de començar l'exposició amb aquells que constitueixen el fet principal de l'acusació i després haurà d'explicar els al·legats de les defenses”, tot tenint en compte que “si la consideració simultània d'aquells i aquests només és possible sense contradicció, tan sols ha d'incloure una proposició”. Els membres del jurat no poden caure en cap mena de contradicció.

Climent exposarà en primer terme els fets al·legats que puguen determinar l'estimació d'una causa d'exempció de responsabilitat. Seguidament inclourà, en paràgrafs successius, numerats i separats, la narració del fet que determine el grau d'execució, participació i modificació de la responsabilitat. I serà a l'últim apartat, quan precisarà el fet delictiu pel qual l'acusat ha de ser declarat culpable o innocent.

Abans que l'objecte del veredict siga lliurat al jurat, aquest document haurà de sotmetre's a la revisió de les quatre parts, que podran sol·licitar les inclusions o exclusions que consideren pertinents. Òbviament, serà el magistrat que decidirà si són procedents o no els suggeriments en qüestió. Juan Climent és el primer jutge de tendència progressista del TSJCV que entra en contacte amb el *cas dels vestits*. Abans havia passat per les mans de l'instructor José Flors, de la moderada associació Francisco de Vito-

ria, i dels conservadors Juan Luis de la Rúa –ex-president de l'alt tribunal i més que amic que Camps, segons que aquest va reconèixer públicament–, José Ceres i Juan Montero, que per dos vots a un van arxivar la causa l'agost del 2009. El Tribunal Suprem, en una decisió unànime adoptada per cinc magistrats de tendència diversa, va reobrir-la el maig del 2010, motiu pel qual Flors se'n va tornar a fer càrrec. Després de rebre novament totes les parts, el proppassat 15 de juliol aquest va dictaminar la celebració de judici oral, cosa que posava Camps entre l'espasa i la paret. Cinc dies –de silenci i desaparició– després, el president de la Generalitat Valenciana tocava el dos. Prèviament, però, havia esgotat tots els terminis a fi de ser proclamat candidat a la reelecció –que va aconseguir, amb majoria absoluta, el 22 de maig d'enguany– en un intent que les urnes en depuraren la responsabilitat.

Deliberació i veredict. En presència de les parts i del secretari judicial, el jutge Climent farà a mans dels nou integrants del jurat l'escrit amb l'objecte del veredict. Els haurà d'explicar amb deteniment i de manera que ho puguen entendre, la naturalesa dels fets jutjats. Ha d'evitar al·lusions sobre la seua opinió i ha d'informar-los que, si tenen dubtes, han d'absoldre els acusats dels fets que els imputen.

La pregunta si Camps és innocent o no serà només una de les que respondrà el jurat

Virgilio Latorre, a l'esquerra, és el lletrat de l'acusació particular –el PSPV-PSOE– que serà present a la vista. A la dreta, els advocats de Ricardo Costa –Juan Casanueva, calb i amb corbata negra– i de Francisco Camps, el reconegut penalista Javier Boix. En sentirem a parlar, aquests dies.

El jurat disposa d'un màxim de tres dies per a fer les deliberacions. Amb un sorteig en proclamaran el portaveu i a continuació romandran tancats en una sala, sense la presència del jutge ni de ningú més, incomunicats fins que no emeten el veredict. La llei avisa que "la deliberació ha de ser secreta i cap dels jurats no pot revelar allò que s'hi haja manifestat". En cas que fora necessari un descans, el magistrat pot autoritzar-lo, sempre que es mantinga la incomunicació. Si hi esmercen més d'un dia, dormiran en un hotel sense mantenir comunicació amb ningú més.

Depenent de la celeritat amb què les quatre parts aporten les proves documentals i llegeixen els informes finals, l'inici de la deliberació s'esdevindrà abans, durant o després de la presa de possessió de Mariano Rajoy com a nou president del govern espanyol. Rajoy jurarà el càrrec el 21 de desembre, just quan el jurat de la causa podria encetar les deliberacions. El primer consell de ministres del nou executiu, previst el divendres 23 de desembre, podria quedar enfosquit per la resolució del tribunal popular va-

lencià, que difícilment farà públic el seu veredict més enllà d'aquesta data. Serà el penúltim *regal* de Camps a un Rajoy que sempre va preferir contemporitzar a fi que el temps guarira les ferides, convençut com deia estar de la innocència del president valencià.

La votació dels membres del tribunal serà nominal, en veu alta i per ordre alfabètic. I el portaveu serà l'últim a pronunciar-se. Cap d'ells no pot abstenir-se de votar, sota una pena de 450 euros. Si, malgrat la imposició de la multa, aquest membre insisteix a no votar, el magistrat actuarà com a testimoni per tal que un judici en determine la responsabilitat penal. Siga com siga, l'abstenció s'entén com un vot a favor de no considerar provat el fet perjudicial per a la defensa.

El portaveu sotmetrà a votació cadascun dels paràgrafs en què es descriuen els fets. Perquè es declaren provats, caldrà que almenys set dels nou integrants voten contra l'acusat; i perquè no es declaren provats, almenys cinc persones hauran de defensar la posició de l'acusat. Si no hi ha cap de les dues majories, un dels membres pot reformular algun dels paràgrafs i sotmetre'ls a votació.

En obtenir la majoria necessària en la votació sobre els fets, es votarà la culpabilitat o inculpabilitat de cada acusat, i ací també caldran set vots perquè guanye la primera opció i només cinc perquè en resulten exculpat.

L'acta de la votació serà redactada pel portaveu, tret que aquest no haja coincidit amb el parer predominant al

tribunal o que es requeresca la presència del secretari judicial o d'un oficial que els ajude. Tots els membres del tribunal han de signar-la, i si hi ha ningú que si negue cal fer-ho constar. Ja enllestida, li la facilitaran al magistrat Climent, que en comprovarà la correcció. El jurat haurà d'haver-se pronunciat sobre la totalitat dels fets i dels acusats, les majories que en cada cas s'hagen conformat hauran de ser les requerides per la llei i no ha d'haver-hi contradiccions entre els fets declarats provats i el veredict final. Aquell membre que abandonara el jurat hauria de pagar una multa que va de 600 euros a 3.000.

Si l'acta retornara al jurat i aquestes mancances es repetiren en dues ocasions més –o bé no s'obtingueren les majories escaients–, caldria dissoldre'l i convocar un nou judici oral amb un altre jurat. La llei preveu l'absolució dels acusats si aquest segon jurat tampoc no és capaç de treure'n l'aigua clara.

Si hi ha veredict condemnatòri, però, el magistrat demanarà a les parts la pena que cal imposar als acusats. Ell l'especificarà finalment, i tant la defensa com l'acusació poden recórrer al Tribunal Suprem contra la decisió del jurat.

Siga com siga, ara sí que a Francisco Camps només li queden "un o dos gronets" perquè "tota aquesta situació tan estranya haja passat", tal com va declarar el 7 de juliol del 2009. El primer, l'escalarà dilluns vinent.

Victor Maceda

Caldrà que set dels nou membres del jurat condemnin Camps o que cinc l'absolguen